

EVE HIETAMIES
Hupparizombi

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

© Eve Hietamies ja Kustannusosakeyhtiö Otava 2025

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-47665-8

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2025

KIITOS

Google

Pilatesohjaaja Satu Karjalainen, HYKS:n puheterapeutti
Jemina Palola ja psykologi Siiri Laari, kustannustoimittajani
Lari Mäkelä ja HUS:n terapeutit. Ilman teitä tämä kirja olisi
jäänyt julkaisematta.

Tämä kirja on kirjoitettu Otavan Kirjasäätiön tuella.

Teille. Lukijat.

Kun aukaisin ulko-oven, yli neljäkymmentä kiloa Paavo Antero Pasasta romahti ovella suoraan syliini. Seuraavaksi naamaani iski tymäkkä viinan ja oksennuksen lemu. Paavolta meni jalat alta, yritin pitää sitä vyötäröstä pystyssä, mutta lopulta romahdettiin kumpikin lattialle. Minä alimmaiseksi.

Enni syöksyi eteiseen. Yritin työntää Paavoä pääältäni, Enni auttoi ja lopulta saatiin Paavo kierähtämään vatsalleen keskelle eteistä.

Nousin seisomaan, tuijotin tyrmistyneenä lattialla makaavaa Paavoä ja kysyin Enniltä, että mitä helvettiä täällä tapahtuu.

Se kyykistyi Paavon viereen ja siirsi vähän sen otsahiuksia silmiltä.

– Mitä täällä nyt tapahtuu... sun poika tuli kotiin.

3 VUOTTA SITTEEN:

Lähiössä oli satoja koiria, joten Pipon lenkittäminen vei hitosti aikaa. Talvella sentään muiden koirien pissaläikät erottuivat lumesta, kesällä se näytti lähinnä idiootilta, kun haisteli silmät sirrillään jotain hitoksen heinänkortta. Kun lopulta löytyi oikea puska, se lirautti omat pissansa siihen, astui noin metrin syrjään ja kaapi maata, täysin väärässä paikassa.

Luulin pitkään, että Pipo yritti peittää pissansa niin kuin kissat, sitten luin jostain, että se levittikin omaa hajuaan. Reteesti, leveällä asenteella, että MINÄ olin täällä! Juuri MINÄ, PIPO PASANEN!

Sitten se lähti häntä heiluen jatkamaan matkaa pysähtyneeseen taas parin metrin päähän seuraavalle heinäkorrelle.

Me Naisista lukemani jutun perusteella koira kykenee ainakin erottelemaan, onko viestin jättänyt koira entuudestaan tuttu vai vieras. Sen lisäksi, että koira tunnistaa yksilön, se pysyy pissasta päättlemään hajujäljen jättäneen koiran sukupuolen. Tutkimusten valossa vaikuttaa siltä, että koirat myös tunnistavat, onko pissajäljen jättänyt koira kastroidu tai steriloitu. Koirat kykenevät haistamaan myös sairauksia, niin ihmisistä kuin todennäköisesti myös muista koirista.

Kun Pipo levitteli pissansa pitkin lähiötä, aloin kerran miettiä mitä tietoja se itsestään oikeastaan jätti.

Moi kaikki! Täällä reitevä, keskivartaloltaan ehkä vähän tukevahko, keski-ään ylittänyt naishenkilö, labbiksen ja kultaisennoutajan rakkauden erehdyshedelmä, joka harrastaa lenkkeilyä ja nukkumista. Toivoo maailmanrauhaa ja kokonaista, grillattua broileria. Treffipyynnöt voi kusaista Antti Pasasen talon nurkalle. Terveisin Pipo Pasanen

Kun Pipo jymähti pitkäksi aikaa yhden tietyn puskan juurelle, aloin miettiä muiden koirien jättämiä viestejä.

Moikka nartut! Tarjolla 56 kiloa vahvaa lihasta, bodattua runkoa, kivikovaa urosta. Kohta seitsemän kuukauden ikäinen rottwailer-uros, viikinkikuningas Hallthor etsii beibiseuraa. Diggaan pehmeiden esineiden repimistä ja kovien esineiden kaluamista. Lähdetkö kimppaan? Ensi viikon tiistaina koirapuistossa, iltakusen aikaan. Aikaisemmin en pääse, kun emäntä raahaa taas eläinlääkärille.

Ja ehkä tällainen:

Elämänsä ehtoopuolelle päässyt newfoundlandinkoira Elvis haluaa jättää hyvstit kaikille ystäville ja tälle maailmalle. Vatsakipu, oksentelu ja ripuli vievät nyt kohti piikkiä! ”Helppo on maata päivätyön tehneen, rauha on palkka raatajan parhain.” (Eino Leino). Jääkää hyvstit! Muistakaa minua joskus!

Tai tällainen:

Gastroenteriitti on lääketieteellinen termi, jolla tarkoitetaan ruoansulatuskanavan tulehdustiloja. Tulehdus voi aiheutua esimerkiksi viruksista, bakteereista, loisista, lääkityksistä, epäsozivasta ruoasta, ruoka-aineyleherkkyydestä tai systeemisestä infektiosta. Oksentelu ja ripuli voivat aiheutua myös esimerkiksi suoliston vierasesineistä tai suoliston tukkeutumista, mahasuolikanavan kasvaimista, myrkytyksistä sekä tietyistä endokrinologisista sairauksista. Suositellen kääntymistä eläinlääkärin puoleen. Topi-Kauppakassi

Tai tällainen:

Olet jokainen asia, jokainen olento, jokainen tunne, jokainen tilanne. Olet äärettömyys. Olet rakkaus/valo, valo/rakkaus. Tämä on Yhden laki. Rakkaudella chihuahua Pippi-Puolukka

Ja:

Bonjour tout le monde! Emäntäni, Ma maitresse Linda osti minulle uuden, elegantin, kermanvaalean kaulapannan, johon kuuluu samansävyinen talutushihna sekä kakkapussikotelo, vain viisisataa euroa. Italialaista omenanahkaa. Sen lisäksi emäntä osti shampoon ja hoitosuihkeen näppärässä 100 ml matkakoossa, tuoksuna vesimeloni. Terveisin Remy-Väsinyt

Ehkä vielä tällainen:

Kuka vitun Pippi? Kysyy Lulu-Tupperware

Kiskaisin Pipon liikkeelle, se käveli pari metriä ja istahti nuuskimaan lyhtypylvästä. Karjaisin sille, että nyt jos et nosta sitä persettä maasta, heitän sun iltaruonan roskeen! Ohikulkijat katsoivat pitkään.

Jos jotain olin naisista vuosien aikana oppinut, niin ne eivät hirveän mielellään lähde koiranulkoilutus-seuraksi kesken muuton, vaikka muutto olisi sujunut ihan hyvin myös itsestään. X-ryhmä ihmisiä kantaa laatikot ja huonekalut autoon paikassa A. Sitten ne ajavat paikkaan B ja toimivat jälleen samalla tavalla, tosin käänteisesti. En tajunnut, miksi siinä tarvittiin joku vaihtimaan, kun neljä muuttomiestä kantoi laatikoita autosta sisälle taloon, mutta Enni nähtävästi tajusi. Tuijotti tyrmistyneenä, kun ehdotin Pipon lenkittämistä. Kesken muuton?

Vilkaisin muuttomiehiä, jotka kantoivat tavaraa sisälle. – Kai noi nyt itsekin tajuaa, että sohva kuuluu olohuoneeseen eikä vessaan?

Enni puisteli päätään. Sitten se vaihtoi silmäyksen naapurin Annan kanssa, joka nähtävästi oli Ennin kanssa samaa mieltä

jostain asiasta, joka ei minulle ihan selvinnyt. Laitoin Pipon hihnaan ja lähdin viemään sitä ulos päivittämään omaa Facebookiaan. Enni jäi kertomaan muuttomiehille, että pyykinpesukone menee kylpyhuoneeseen ihan kuin ne olisivat luuleet, että se kuuluu keskelle eteistä.

Kun palasin lenkiltä, Reponen, Annan mies oli tullut töistä ja kantoi kirjalaatikkaa sisään. Suljin Pipon makuuhuoneeseen ja lähdin alakertaan kasaamaan kirjahyllyä. Sitä vaaleaa Lundiaa, joka melkein viisitoista vuotta oli ollut elämässäni mukana. Muutama hyllynpidike oli vuosien mittaan kadonnut, mutta olin korvannut ne ruuveilla. Elämä muutti muotoaan, mutta yksi hiton kirjahylly seurasi minua kuin niskaan taker-
tunut punkki.

Osasin kasata sen hyllyn vaikka silmät kiinni, niin monta kertaa olin purkanut sen palasiksi ja laittanut taas uudelleen kokoon.

Kun hylly oli kasassa, aloin purkaa kirjalaatikoita, joita Reponen oli kantanut hyllyn viereen.

– Mikä on häiden väri?

Vilkaisin naista, jota rakastin. Enniä, joka istui pahvilaati-
kon päällä ja pureskeli kynänpäätä. Sen sylissä oli vihko, johon se usein kirjoitteli kaikenlaisia kysymyksiä: karkkibaarin lasi-
tölkit? Pampaheiniä? Sudenporkkanaa? Merenneitomalli? Olin
itsekin ehdottanut vihkoon muutamaa kysymystä, mutta ei se
ollut kirjannut niitä ylös: jos olisit eläin, mikä eläin olisit? Entä
jos saisit yhden supervoiman, mikä se olisi?

– Eikö naiset yleensä valkoisissa...?

Enni puisteli kiivaasti päätään. – Eihän häiden väri voi olla
VALKOINEN! Mitä siitä tulisi, jos häiden väri olisi VALKOINEN!

En tosiaankaan tiennyt, mitä siitä olisi voinut tulla. Sitä ei
ollut edes kavereiden kanssa koskaan pohdittu, vaikka yleensä

pohdittiin paljonkin asioita. Esimerkiksi sitä, paljonko maksaa hehtaari metsää ja oliko ihmiset miettineet sitä, ettei kahvia enää keitetä. Kun tulee vieraita, pitäisi kysyä mieluummin, että ”lataanko kahvin” kuin että ”keitänpö kahvia”. Sitä paitsi kahvi ei enää myöskään kiehu, koska kahvi keitetään keittimessä. Mikä sekin on väärin, koska kahvinkeitin ei keitä mitään. Miksi sitä siis kutsutaan keittimeksi?

Enni syventyi viikkoonsa eikä tuntunut kaipaavan vastausta, joten nostin lisää kirjoja hyllyyn ja talloin laatikon littanaksi. Olohuoneessa oli jo kunnioitettava kasa tyhjiä pahvilaatikoita, jotka myöhemmin pitäisi roudata taloyhtiön pahviroskikseen.

Oli lämmin, elokuinen päivä. Sekä etuovi että takapihan ovi olivat auki, joten lempeä tuuli puhalsi asunnon läpi vieden viimeiset maalinhöyryt mennessään. Reposen Anna ja Julia-Kauppakassi tyhjensivät astialaatikoita keittiössä, Reponen kuskasi nokkakärryllä tavaroita muuttomiesten apuna. Ne olivat palomiehiä, jotka tekivät toista työtä muuttomiehinä. Pelkästään ihmishenkiä pelastamalla he tienasivat suunnilleen saman kuin postimiehet.

Vanha työkaverini Peippo oli lähetetty hakemaan pitsoja ostarin turkkilaisesta pitseriasta. Siitä oli nyt kulunut jo yli tunti, joten vilkaisin kelloa ja mietin kohtapuoleen soittaa sen perään, että oliko se taas unohtanut meidän osoitteen vai etsikö edelleen ostarilta pitsapaikkaa. Toki oli myös mahdollista, että se oli unohtanut koko muuton tai oli hyvää vauhtia ajamassa takaisin kotiinsa Loviisaan ostamaan possua, josta voisi kasvattaa kinkkua pitsojen päälle.

Peipon tyttöystävä Sisko nyppi takapihalla rikkaruohoja karviaispensaan ympäriltä ja palpatti jotain Nelli-Tupper-

warelle, joka nojasi korkeaan aitaan, poltti tupakkaa, tarkisteli kynsiänsä eikä taatusti kuunnellut sanaakaan.

Enni huokasi. Nostin littaaan poljetun pahvilaatikon kasan päälle, harppasin Ennin luo ja kiedoin kädet sen ympärille. Pussasin päälle ja sanoin, että älä huoli.

– Kaikki järjestyy.

– Ilman häiden väriä ei voi oikein suunnitella mitään. Kukat, kakku, servietit...

– Se on kyllä totta, että häät menee totisesti pieleen, jos servietit on väärän värisiä, sanoin Ennille, mutta myös Reposelle, joka kantoi sohvatyynyjä sisään.

Reponen pudotti tyynyt sohvan päälle. – Mä niin muistan yhdetkin häät, jossa servietit ei sopineet millään tavalla mihinkään. Hääväki oli ihan järkyttynyt, morsian itki ja...

Enni hymähti, kääri vihon rullalle ja laittoi sen takatas-kuunsa. – Haistakaa home. Kumpikin.

Sitten se alkoi osoitella paikkoja. – Telkkari nurkkaan ja ruokapöytä tuohon selän taakse. Voisko joku viedä noita pahveja roskeisiin?

Poikani Paavo laahusti eteiseen ja kiskoi haluttomasti perässään mustaa muovisäkkiä. Jäi seisomaan portaiden viereen ja tuijotti meitä. Kun mitään muuta ei tapahtunut, Enni aukaisi suunsa.

– Mitä siinä säkissä on?

– Emmätiä.

– Mitä jos katsoisit?

Paavo vilkaisi säkkiä.

– Solmu.

Enni huoahhti.

– Aukaise solmu.

– Liian tiukka.

– Voi hyvä sylvi sun kanssa, Enni puuskahti, marssi säkin luo ja porasi siihen reiän sormellaan, kurkisti säkkiin. – Nämä on sun omia petivaatteita.

Sitten ei taas mitään pitkään aikaan. Paavo aukaisi suunsa.
– Mitä mä tälle teen?

Enni tuijotti. – Mitä jos veisit vaikka omaan huoneeseen?

– Mitä sitten?

Siinä vaiheessa kilahdin. – MITÄ SITTEN? Meillä on juman-kauta MUUTTO ja talon edessä on MUUTTOAUTO, joka on täynnä TAVARAA! Heitä se hiton säkki huoneeseen ja mene hakemaan lisää kamaa.

Paavo nytkähti. – Mitäsä rageet?

Sitten se kiskaisi säkin liikkeelle ja lähti kiskomaan sitä perässään ylös portaita.

– Nää on mun petivaatteita, Ennin tytär Terttu sanoi ulko-ovella, kiskoi perässään samanlaista säkkiä kuin Paavo. – Mä vien nää mun huoneeseen.

Sillä lailla.

Asunto oli jo ennestään tuttu – toisaalta taas ei.

Muutin jo toistamiseen Reposen naapuriksi, samaan taloon. Ensimmäisen kerran oltiin naapureita silloin, kun Paavo syntyi ja ex-vaimoni Pia lähti lätkimään jättäen vauvan minun vastuulleni.

Koska jouduin maksamaan yksin kaiken, myin lopulta rivitalokämpän ja hommasin edullisemman kerrostalokämpän, jonne Reponen tuppautui aina iltalenkeillään katsomaan uutisia sekä syömään viimeisetkin lenkinpätkät jääkaapista. Siinä asuttiin siihen asti, kun vihdoinkin ja viimein päätimme Ennin kanssa laittaa hynttyyt yhteen.

Ennin asunto, koska se oli varsin uusi, meni kaupaksi melkein heti. Meikäläisen asunnon myynti kesti melkein viisi kuukautta.

Koska Ennillä ei ollut enää kotia, Pasasten uusperhe sai komean alun, kun Enni ja Terttu joutuivat muuttamaan meille. Asuttiin ja elettiin ahtaasti, koko ajan toistemme tiellä. Ennille ja minulle se toistemme tiellä oleminen sopi siinä vaiheessa aivan erinomaisesti, mutta Paavo ja Terttu melkein tappoivat toisensa.

Vaihdoin välittäjää, lopulta kämpän otti myyntiin nuori kundi, joka poistatti kirjahyllyn, käski vähentää roinaa ja maalata kaikki seinäpinnat valkoisiksi. Vietiin Peipon kanssa pari pakettiautollista kamaa isän ja Anitan pihavarastoon Kirkkonummelle, jossa oli jo ennestään melkein kaikki Ennin huushollin tavarat. Maalattiin asunto ja se jätkä perkele myi kämpän kaksi päivää ennen ensimmäistä näyttöä. Olin samaan aikaan helpottunut ja hämmentynyt.

Onni onnettomuudessa oli se, ettei myöskään Reposen edesmenneen naapurin kämppä ollut mennyt kaupaksi. Iskettiin Ennin kanssa silmämme siihen ja alettiin tinkiä rivariasunnon hinnasta. Heiteltiin tarjouksia ja perikunta heitti vastatarjouksia. Hetkeksi kaupanteko jopa pysähtyi ja käytiin Ennin kanssa katsomassa muita alueella myytävänä olevia asuntoja. Sitten perikunnan edustaja soitti ja sanoi, ettei jaksa enää vääntää muutamasta kymppitonista. Ostimme asunnon huomattavasti halvemmalla kuin mitä Reponen oli omastaan aikanaan maksanut ja huomattavan usein muistin sen myös Reposelle kertoa.

Reponen oli vaihtanut työpaikkaa, mitä ei tietenkään minulle – vanhalle, luotettavalle ja äärettömän uskolliselle kaverilleen – kertonut, mutta kertoi tietenkin vaimolleen, joka kertoi Ennille, joka kertoi lopulta minulle. Meinasin repiä pelihousuni, sillä Reponen oli siirtynyt Keskusrikospoliisista Suojelupoliisiin, Supoon, Suomen turvallisuus- ja tiedustelupalveluun suojaamaan kansallista turvallisuutta!

Rynnistin nettiin, googlasin Suposta kaiken minkä löysin ja aloin heitellä meidän keskusteluihin ohimennen sellaisia lausahduksia kuin ”Ootko ittekin sitä mieltä, että todennäköisimmän terrori-iskun uhan aiheuttavat äärioikeistolaista tai radikaali-islamistista ideologiaa kannattavat yksittäiset henkilöt tai pienryhmät...”

Ei se koskaan mitään vastannut. Virnisteli vain.

– Kerro edes jotain, maanittelin.

Reponen mietti hetken, kohautti sitten olkapäitään. – Okei. Firma muutti Ratakadulta Katajanokanlaituriin.

– Ja?

– Hyvät maisemat.

Jos se oli ollut monta vuotta hiljaa keskusrikospoliisihomistaan, nyttemmin se ei suostunut kertomaan enää yhtään mitään, vaikka olisin myynyt sille sieluni, mitä lopulta itse asiassa jopa ehdotin. Yritin jopa vakuutella, että sielun omistaminen helvetissä saattoi antaa etuuksia, joita muilla ei ollut.

– Miten niin helvetissä, se kysyi.

Uusi koti sijaitsi yhden asunnon päässä Reposista.

Kun käytiin ensimmäistä kertaa katsomassa asuntoa, eteinen oli maalattu mustaksi ja lattiat päällystetty paksulla, tummanruskealla kokolattiamatolla, johon entisen omistajan rakkovikaiset koirat olivat lisänneet oman pirtsakan virtsantuoksuisen vivahteensa. Seinät olivat tupakansavusta keltaiset, koko kämpppä väsynyt ja kulahtanut. Entinen omistaja suosi 1970-luvun värimaailmaa, makuuhuone oli oranssi ja olohuoneen tapettien kuvioista olisivat hipsteritkin saaneet migreenin.

Enni tuijotti ympärilleen typertyneenä, piteli nenästään ja puisteli kiivaasti päätään. Reponen ja minä puhuimme sitä

ympäri: seinät maalataan, matot pois ja katopa kuinka nättejä kukkiakin kasvaa tuolla pihalla...

– Näyttää olevan ripsureunatulppaaneja, pensashanhikki ja hetkinen... onko tuo emityrni? Taitaa olla, Reponen hifisteli.

Vilkaisin Reposta, että mitä helvettiä se oikein horisi. Se mulkaisi kulmat kurtussa takaisin.

Sain lopulta Ennin puhuttua ympäri, kun vannoin ja vakuutin, että kämppä remontoidaan uusiksi ja sen lisäksi ostetaan parempi hella sekä tiskikone.

Matto oli liimattu sellaisella erikeepperillä, että sormista lähti melkein kynnet sitä irti repiessä. Reponen auttoi remontissa, Peippo kävi välillä sähläämässä mukana. Annoin työkalupakin ja käskin olla hyödyksi. Se onnistui muun muassa erinomaisesti leikkaamaan poisrevittyä kokolattiamattoa pienemmiksi palasiksi, missä touhussa ei ollut mitään järkeä. Sitten roudattiin kaikki mattoa muistuttava Reposen kanssa lähimmälle Sortti-asemalle.

Kaverini Nummelan Mika lähetti tekstiviestin, että auttaisi jos ehtisi, mutta kun ei. Toki tiesin, että Nummela oli vihonviimeinen, jolla olisi aikaa maalata meidän makkarimme seiniä, arvostin kuitenkin tekstiviestiä ja sitä, että se oli ainakin noteerannut meidän remontin.

Koirienkuseman kokolattiamaton tilalle vaihdettiin vaaleat laminaatit, ja uusi keittiö maksoi niin paljon, että melkein itku tuli silmään. Mutta keittiöfirma lähetti myös kaksi kundia, jotka kokosivat keittiön, eikä meidän tarvinnut Reposen kanssa väänätä siellä yhtä ainutta ruuvia. Vain maalattiin, vaihdettiin lattia, laitettiin listat, kaakelit ja valot.

Sen pari kuukautta, mikä remonttiin meni, Enni selasi iltatolkulla värikarttoja jokaisen naispuolisen ihmisen kanssa arpoen, että pitäisikö olkkariin valita Höyryä vai Höyhentä,

Mulperia vai Myötätuulta. Muuttopäivänäkään en vielä tiennyt mitä ne olivat lopulta valinneet, mutta nättiä ja vaaleaa siellä oli.

Penskat jankuttivat koko remontin ajan sitä samaa, mitä olivat jankuttaneet kuukausitolkulla: eivät halua asua yhdessä. Terttu halusi takaisin vanhaan kotiinsa Espooseen ja Paavo halusi, että Terttu muuttaisi takaisin vanhaan kotiinsa Espooseen.

Alakerrassa oli olohuone, keittiö, vessa ja eteinen sekä tietysti takapiha emityrneineen. Yläkerrassa kolme makuuhuonetta ja kylpyhuone saunalla, mikä oli todella epäkäytännöllistä, koska jos piti kesken saunaa vilvoitella, piti marssia yläkerrasta alakertaan takapihalle pelkkä pyyhe ympärillä.

Alakerran vessa oli minulle, Paavolle, Ennille ja vieraille. Yläkerran vessa Tertulle ja sen meikeille.

Kun asuntokauppa lyötiin lukkoon, aloimme Ennin kanssa arpoa, mitkä huonekalut otetaan. Kumman sohva, sohvapöytä, sänky, lamput, kirjahylly, nojatuolit. Minulla oli parempi, isompi ja uudempi televisio, Ennillä oli taas parempi pyykinpesukone, koska olin omallani joutunut vuosia pesemään Paavon taskuun piilottamia tikkuja, matoja, kiviä ja pullonkorkkeja.

Tavarat, joita ei valittu, myytiin tori.fi-sivustolla tai vietiin kierrätyskeskukseen. Suurin osa huonekaluista, jotka pidettiin, oli Enniltä. Ikean punainen sohva ja samaa sarjaa oleva nojatuoli, lipastoja, pikkupöytiä, senkkejä, Ennin isoäidin vanha rukki ja hervottoman kokoisia viherkasveja. Enni ja Terttu tuntuivat tarvitsevan elämäänsä paljon mattoja, tauluja, kukkia, pikkutyynyjä, pöytäliinoja, koriste-esineitä, verhoja, hajukynttilöitä, sohvapöytiä ja pikkulamppuja.

Kaikkea muutakin oli kaksin kappalein: mikro, kahvinkeit... kahvinhaudutin, pölynimuri, keittiöjakkara. Ennillä oli kaapit täynnä kaikenlaista keittiöhärpäketä, meille oli Paavon kanssa

riittänyt jo kymmeneksi vuodeksi tyyliin leipäveitsi, kauha, vispilä ja paistinlasta. Tosin mikään niistä tai meidän muista-kaan kolhiintuneista astioista ei Ennille kelvannut. Ei myöskään mikro, kahvinhaudutin, pölymuri tai keittiöjakkara.

Muutto oli kummallinen aikahyppy takaisin menneeseen. Sama näköala, samanlainen kämpä, jopa ennestään tutut kaaketit kylpyhuoneessa. Mutta silti niin erilainen, entiseen näköalaan verrattuna liian vasemmalla. Eri ihmiset ja ennen kaikkea väärän ikäinen, kokoinen sekä näköinen Paavo, jota ei todellakaan enää kanneltu huoneesta toiseen. Joka ei ollut enää vauva.

Joka kerta kun katselin vastapäistä kerrostaloa, etsin vais-
tomaisesti aina sen kämpän ikkunan, missä Enni asui aikanaan, jo ennen kuin edes tutustuttiin. Usein, kun lattiaremontin aikana jäin tuijottamaan olohuoneessa Ennin vanhaa ikkunaa, se ilmestyikin siihen viereen seisomaan. Kampesi kainaloon, kietoi käsivartensa ympärilleni ja naurahti, että vieläkö sä niitä menneitä muistelet. Virnistin takaisin, mutta en sanonut mitään. En osannut selittää, kuinka oikealta ja samaan aikaan väärältä tuntui asua taas samassa talossa. Kuin äkkiä mies olisi tempaistu takaisin menneeseen, mutta poika olisi unohdettu ottaa mukaan, jätetty nykyisyyteen.

Kun outoon aikahyppyyn tottui, tuntui taas kivalta ajatuk-
selta muuttaa vanhoille kulmille. Tietää jo ennestään missä oli taloyhtiön pyöräkellari ja pahviroskis. Osan naapureista tun-
sin ennestään, keski-ikä noin kahdeksankymmentä. Muuta-
massa kämpässä asui uusia asukkaita, pari lapsiperhettä. Mei-
dän entisessä asunnossa asui lapseton pariskunta, jonka vaimo
oli niin tyyli, etten viitsinyt soittaa ovikelloa ja pyytää päästä fii-
listelemään vanhaa asuntoa, tutussa ja oikeassa kohdassa ole-
vaa näköalaa.

Kun aloitettiin Reposen kanssa remontti, moni vanha naapuri tuli toivottamaan tervetulleeksi, kyselemään kuulumisia ja ihmettelemään, että Paavo oli kasvanut sitten viime näkemän. Yritin muistuttaa mummeleita, että kun viimeksi asuttiin samassa talossa, siitä oli yli kymmenen vuotta. Lapset tuppavat kasvamaan. Niissä on sellainen vika.

Reposen ja meidän välissä asui Esteri. Lapseton, 88-vuotias mummeli, joka oli tehnyt työuransa parturi-kampaajana. Esteri oli mukava, mutta luonteeltaan aivan jumalattoman hidas. Se oli kuin tripla-annoksen unilääkkeitä syönyt laiskiainen, joka veti viidesti päivässä suurimman sallitun määrän rauhoittavia. Jos soitti Esterin ovikelloa, ehti hyvin juoda kupin kahvia, ennen kuin Esteri aukaisi oven.

Se puhui hitaasti, ajatteli hitaasti, liikkui hitaasti. Siltä puutui myös täysin ajantaju ja valitettavasti myös auto, joten kunnon miehenä, hyvänä naapurina ja ennen kaikkea Annan käskystä Reponen joutui kускаamaan Esteriä välillä kauppaan ja muille asioille.

Jos esimerkiksi lääkäriaika oli terveyskeskuksessa kello yhdeksän, Esteri alkoi kahtakymmentä minuuttia ennen keittämään takki päällä kananmunia evääksi, ”jos siellä meneekin aikaa...” Reposen mukaan Esteri aiheutti stressiä ja vatsahaa-voja sillä volyyymilla, että Suomi olisi saanut siitä mummelistista hyvän joukkotuhoaseen.

Kuullessaan Esterin kauppareissuista Enni katsoi minua pitkään. Oli sanomattakin selvää, että myös minä saisin hyvän naapuruuden takia Esterin riesakseni, koska meilläkin oli auto.

– Jos vaikka vihreä, ehdotin Ennille, joka järjesti laseja ruskeaan vitriinikaappiin. – Häiden väriksi.

Enni hymyili.

– Sä sittenkin välität.

– Totta helkkarissa mä välitän, sanoin ja nappasin uudelleen Ennin syliini. – Mutta ennen kaikkea niistä servieteistä, muilla asioilla ei ole niin väliä.

Suutelin sitä. Vatsanpohjaa kouraisi niin, että Herkules heräsi. Alkoi puskea sepalusta vastaan samaan aikaan ikävästi ja mukavasti. Mutta mitäs siinä teet, kun kaksi hapannaamaista penskaa kantoi samaan aikaan tavaroitaan omiin huoneisiin, Reponen heittäytyi sohvalle ja pyyhki hikisen otsansa hihaansa, muuttomiehet huikkasivat ovelta, että auto on tyhjä ja terve sitten, ja Nelli-Tupperware purjehti korot kopisten takapihalta sisään.

– Onko se hullu, Nelli-Tupperware kysyi ja tuijotti olohuoneen ison ikkunan läpi takapihalla kyykkivää Siskoa. – *Ruohot kasvaa kätevästi esimerkiksi mullassa.*

– Vähän vaan erikoinen, sanoin ja vedin Ennin eteeni näkösuojaksi. Enni tajusi, naurahti ja hieraisi takapuolellaan Herkulesta, mikä ei auttanut tilanteessa yhtään.

Julia-Kauppakassi ilmestyi keittiön ovelle. – Onko kukaan kuullut Peiposta? Alkaa olla nälkä.

Peippo ei vastannut puhelimeen, mutta ostarin turkkilainen pitseria vastasi. Seitsemän pitsaa odotti edelleen hakijaansa, pyysin niitä vaihtamaan tilauksen kotiinkuljetukseksi. Kuski tuli kymmenessä minuutissa ja kun jätkä peruutti pois etupihalta, Peippo talsi sisään neljän muovikassin kanssa.

– Missä helkkarissa sä olet ollut?

– Kiinalaisessa.

– Entäs ne pitsat?

Peippo hölmistyi, ojensi muovikassit. – Ei kiinalaisessa myydä pitsaa.

Sillä aikaa kun Anna, Enni ja Julia-Kauppakassi purkivat viimeiset roinalaatikot keittiössä, järjestettiin olohuoneen isot huonekalut omille paikoilleen. Terttu räjäsi huoneessaan, kun ei löytänyt kaaoksen keskeltä koulureppuaan, Paavo oli alkanut pelata, Nelli-Tupperware istui sohvalla ja tuijotti kulmat kurtussa Siskoa, joka kauhoi takapihalla lehtiroskaa mustaan muovisäkkiin.

Peippo ja Reponen kantoivat tv-tason seinän viereen, ja sillä aikaa kun Reponen alkoi etsiä telkkarista kanavapaikkoja, laitoin stereot asemiin. Koska olin maltillinen hifisti, olin ostanut kohtuuhintaisen Linn Majik -laitteiston, johon kuului monitaitoinen vahvistin, levysoitin ja kaiuttimet. Koska kokonaishinta oli jäänyt alle kymppitonnin, säästämisestä rohkaistuneena olin ostanut myös reilun neljän tonnin Focal Utopia -kuulokkeet, joiden suoma naapurisovun säilyminen entisessä kerrostalossa noukki kyllä hinnan takaisin.

Peippo istui sohvalla, joi kokista, tuijotti stereoitani ja virnisti. – Saitko vahvistimen kahvinkeittimen kaupantekijänä?

Mutisin, ettei kahvia enää keitetä, mutta kateus vihlaasi jossain sielunpohjassa. Tiesin kipeän hyvin, että Peipolla oli laitteistonsa sydämenä McIntoshin integroitu vahvistin, joka kooltaan ja hinnaltaan vastasi pientä perheautoa. Leveyttä ja syvyyttä puolisen metriä, painoa vajaa 46 kiloa. McIntoshin kaveriksi Peippo oli hankkinut käytettynä 800-sarjan Bowers & Wilkins -kaiuttimet, joiden hinta uutena oli lähempänä kolmeakymmentätuhatta.

Peipon vanha vahvistin ja kaiuttimet (Naim ja Focal) olivat menneet hifiiliikkeeseen vaihdossa, mutta kaiutinpuihat olivat jääneet, sillä ne olivat luksusmerkkiä Nordost. Samoin jäi puutarhatonttujen öljynporauslautalta näyttävä Clearaudion levysoitin, jonka listahinnalla Stradivari V2 -äänirasioineen hankisi yksion pieneltä paikkakunnalta.

Vaikka olin hetkittäin tyytyväinen laitteistooni, en voinut salaa olla haaveilematta Linn Klimax -sarjasta, jonka hankkiminen vaati noin lottovoittoa. Mutta jos normaali mies ei haaveile ultraluksusluokan äänentoistosta, mistä muka sitten?

– ...vai oliko Tokmannilla hintarieha, Peippo jatkoi kevyttä kenttävittuilaan. – Tikkataulut ja grillikintaat loppu?

Reponen hörähti Peipon jutuille, ja mulkaisin sitä aika pahasti. Jos olisin ollut vielä pahempi kuspää kuin olin, olisin voinut sanoa Reposelle muutaman sanan sen jostain halpahallihelvetistä ostetusta, epäilyttävän kevyestä stereovahvistimesta, jonka merkillä ei ollut väliä, koska kukaan ei sitä ollut koskaan edes kuullut. Musiikin ”kuuntelu” Reponen laitteilla oli yhtä nautinnollista kuin ihminen olisi pakotettu katsomaan cockerspanieli-pentueen kaasutusta.

Sinä päivänä, kun se asensi ostamiaan ”stereoita”, kysyin, mitä se ajatteli niillä soittavansa. – Savikiekkaja?

– Jättäkääs nyt taas ne stereot. Tärkeämpää olisi kantaa lasten patjat yläkertaan pois eteisestä, Enni tuli sanomaan.

– Stereoilla on tosi kätevää esimerkiksi kuunnella musiikkia, Sisko sanoi ja riisui kengät takapihan ovella.

– Tai paistaa kanamunia, Nelli-Tupperware sanoi ja nousi ylös. – Kahelimitta on tältä päivältä täysi. Julia, lähdetään!

Kiittelin piruuksissani sitä muuttoavusta, sillä se oli kaikei nostanut yhden maljakon olohuoneen vitriiniin.

Kun kaikki olivat lähteneet, avasin Ennillekin oluttölkin ja skoolattiin, että hitto mikä muutto, sillä tavarat oli pitänyt hakea samana päivänä kahdesta paikasta: sekä meidän kämpästä että isän varastosta Kirkkonummelta. Tosin muuttofirmalle se tuntui olevan peruskauraa, rivarin etupihalle oli peruuttanut kaksi autoa.

Jäätiin Ennin kanssa istumaan sohvalle. Ihastelin Ennin televisiotasoa, johon mahtui paremmin kaikki laitteet kuin minun omistamaan tasoon, joka aloitteli uutta elämäänsä jonkun sipoolaisen pariskunnan kodissa kolmella kympillä.

Selkää särki, polvia särki, itse asiassa joka hiton lihasta, luuta ja ihon suikalettakin särki, jopa varjoni valitti. Olin niin poikki, ettei edes seksi kiinnostanut, mikä sinänsä oli ihme. Yleensä seksi kiinnosti vähän liiankin paljon, Ennin ei tarvinnut kuin hymyillä vähän keimailevasti ja meikäläinen oli sillä sekunnilla valmiina valloittamaan jälleen sen mantereen.

Kun aikani voihkin siinä sohvalla, Enni kävi lopulta kaimassaan jostain pari buranaa. Kulautin ne alas oluen kanssa. Takapihan terassin upouudella pöydällä tuikki Ennin sytyttämä kynttilä, ovi oli auki, tuoksui Siskon mylläämältä mullalta sekä Esterin omenapuulta.

– Ajatella. Täällä me nyt asutaan. Tämä on meidän koti, Enni sanoi.

– Jonkin aikaa vielä myös pankin.

– Ja oma piha, Enni jatkoi, huokasi. – Omenapuun oksia, ruohoa, villiviinejä, alppiruusu... mulla on oma pionipuskaakin. Ihan oma pioni. Ja tiikerililjoja. Luontoa! Matoja ja muurahaisia, hämähäkkejä ja kärpäsiä.

– Ripsureunatulppaaneja, pensashanhikki ja hetkinen... onko toi emityrni, heitin Ennille takaisin. – Voisko se olla? Kyllä! Ai että ollaan onnekkaita!

Enni hymähti, tönäisi, sanoi jotain sellaista, että senkin hömppä. Jotain saamarin suloista, mitä se pudotteli välillä suustaan. Mitä raavas mies ei ikinä sanoisi ääneen, vaikka saattoikin miettiä mielessään.

Toki tiesin, että Enni oli aina asunut kerrostalossa, sen se oli moneen otteeseen muistanut kertoa myös silloin, kun tuntui,

että neuvottelut Reposen naapurin kuolinpesän kanssa jymähtivät paikoilleen. Mutta ihan en olisi tarvinnut muistutusta niistä kirvoista, toukista ja koteloista, jotka vaanivat paljaita nilkkojani ruohon seassa sekä terassilautojen alla.

– Hämähäkkejä en sitten poista seiniltä, jos sisälle tulevat, sanoin Ennille. – Enkä mitään, mikä ulisee, pörisee, inisee, ryömii, lepattaa tai vaanii. Itse asiassa mitään koiranpentua pienempää en poista!

– Täytyy purkaa lisää laatikoita, Enni haukotteli.

– Sä menet nyt nukkumaan, sanoin, kiskaisin sen ylös sohvasta ja talutin portaille. Yläkertaan noustessaan Enni yritti kaiketi toivotella hyvät yöt, mutta haukotteli uudelleen niin, että leuka loksui, mikä ikävästi vihlaasi vatsanpohjassani. Siitä lähtien, kun Enni oli eräänä syysaamuna sukeltanut raitiovaunun alle, suhtauduin sen leukaan hyvin suojelevasti.

Henkisiä arpia oli vielä jäljellä. Enni tuntui säikkyvän laiturille ajavaa metroa, viereen pysähtyvää raitiovaunua, juniakin jonkin verran, vaikka ei edes muistanut onnettomuudesta mitään.

Enni kävi (Tertun) vessassa ja meni sitten nukkumaan. Kävin jääkaapista hakemassa vielä yhden oluen ja otin pitsalaa-tikosta slaissin jo jäähtynyttä, kuivettunutta pepperonipitsaa. Istuin nojatuoliini, nostin jalat pahvilaatikon päälle ja pudotin yhden pepperonin. Pipo nappasi sen lennosta ja jäi kuolaten tuijottamaan pitsapalaa kädessäni.

Oli uskomatonta ajatella, että meni kokonaista kolme vuotta ennen kuin tein Ennin suhteen jotain. Olin kosinut sitä jo keran toisen leukaleikkauksen jälkeen, mutta sitten tuli kaikenlaista. Lopulta tulin järkiini, pakotin kesken pelisession Paavon autoon, ajoin Ennille Espooseen, istutin kummankin penskan